

Hvad er globalisering?

Verden er i dag et stort marked. Det har den på en måde altid været, men varer, investeringer og mennesker krydser grænserne i et tempo og et omfang, man aldrig har set før, fordi en række politiske, økonomiske og tekniske barrierer er forsvundet. Globaliseringen har for alvor fået fart på, efter at priserne på transport og kommunikation er faldet meget i løbet af de seneste årtier. Men også murens fald har haft betydning.

Kort fortalt er globalisering den udvikling, som har gjort verden mindre gennem de seneste årtier. Verdens lande er på grund af den internationale arbejdsdeling blevet mere afhængige af hinanden og deler på godt og ondt mere med hinanden, både kulturelt, politisk og økonomisk. Verdensøkonomien binder os sammen: det tøj der sys i Bangladesh ender i butikkerne i København, og pengene der er investeret i fabrikken er lånt i Wall Street.

Verdens lande har aldrig handlet mere med hinanden end de gør i dag. Siden midten af 70'erne er handlen mellem landene i verden fordoblet hundrede gange ifølge Dansk Industri. Der flyder også flere penge over grænserne; der bliver handlet og investeret 1000 gange så meget i dag som dengang.

En vigtig faktor bag udviklingen er internettet. Internettet er kommunikation, pengeoverførsler og viden. Du kan på 5 minutter finde en reservedel til din telefon i Kina og betale den på 10 sekunder. Når du skal skifte delen, kan du finde en instruktion til præcis din telefon på Youtube. Videoen er muligvis lavet af en islænding, men han taler engelsk og kunne lige så godt have været din nabo.

En anden faktor er, at transport med fly, skib og lastbil er blevet billigere og bedre organiseret. I midten af 1930'erne varede en flyvetur fra London til Bangkok otte dage i et fly med plads til kun 11 passagerer. I dag kan rejsen tilbagelægges på 10 timer, i et fly med flere hundrede passagerer. I 50'erne var flyrejser forbeholdt et fåtal, i dag har rigtig mange mennesker i hele verden råd til at flyve.

I 70'erne måtte et fragtskib ligge i havn i dagevis, mens lokale havnearbejdere tømte skibets last. I dag kan det ofte klares på timer, og det meste foregår automatisk. Kæmpestore kraner styret af computere finder de containere, der skal losses, og skibet kan sejle videre.

En anden grund til at verdensmarkedet er blevet større, er afslutningen af den kolde krig. Mellem 2. verdenskrig og 1990 var verden delt i flere ret lukkede markeder, der ikke havde meget forbindelse med hinanden. De kommunistiske lande udgjorde ét marked og de vestlige et andet. Men murens fald og Kinas og Indiens overgang til markedsøkonomi gjorde en større international arbejdsdeling mulig.

EU har tilsvarende gjort Europa til ét marked med fri bevægelighed for varer og arbejdskraft. Og internationale aftaler om told og handel har gjort det billigere og mindre bureaukratisk at handle mellem lande.

Globalisering er altså et bredt begreb, der dækker over mange forskellige parallelle udviklinger. Når markedsprisen bestemmer, bliver ting billigere. Men markedet kan ikke i sig selv garantere fx miljøet eller rimelige politiske, sociale eller arbejdsmæssige forhold. Og markedet truer mange steder traditioner og kulturelle værdier. Derfor er meningene om de ændringer, globaliseringen har medført, delte. Men ingen tror vel for alvor på, at globaliseringen kan aflyses.